

TEN YEARS
KIOSK

**CHANTAL
DE SMET**

Institutions for a higher art education are not islands.

Besides providing education, practicing the arts and conducting research, they are also at the service of society. Not only are those tasks determined by educational decrees, they are above all shaped by history and the development of art education itself.

A relative consensus remains on how education is being offered. In terms of research, the visions are also generally mutual – if only because the organisation of education is regulated by society itself, and because art education is not an island within the education sector. However, when it comes down to the practice of the arts and how to be at the service of society, different movements and perspectives still remain. Well, let that be the premise of the institutions: a journey developed with all participants active within the fields of art education. It is consequently self-evident that educational institutions each cultivate their own profile and cherish a unique character. That peculiar singularity is for example translated in the societal projects in which they take part, but even more in the way that they practice art, which also happens to be the institutions' core business.

An institution is not an island as it constantly maintains a dialogue with the art world. An art academy considers organising exhibitions with works made by students very important. At the end of the academic year, such events always occur in as many shapes and ways as there are courses and grades. During the academic year, exhibitions and other artistic events frequently take place as well. Even in these times plagued by the corona virus, the doors of KASK – School of Arts stand wide open, albeit digitally.

An art institution – and we repeat it again – is not an island, neither in society nor in the art world. It's crucial for students to be continuously confronted by both society and the art scene. Even though the present-day curriculum already pays the necessary attention to that matter, students ought to make a way for themselves too.

With the exception of the graduation shows, work by interesting artists was rarely exhibited in the academic world of Ghent in the second half of the twentieth century. Back then, a specific exhibition space didn't even exist.

The non-profit organisation Proka (the Dutch abbreviation for Promotor of the Royal Academy) established by the principal Pierre Vlerick in 1969, delivered pioneering work for theatre and music in De Zwarte Zaal, but it only produced art exhibitions on a sporadic basis. After Vlerick's departure, the activities of Proka were ended, which meant a big loss. At the discretion of a few lecturers, KASK opened the mobile exhibition space [De Ladder van] Pontormo in the premises on the Academiestraat in April 1995. Sadly, the promising initiative didn't last for long. The transition and integration of KASK into the structure of Hogeschool Gent and the administrative entanglements ensued from this fusion, instigated the untimely shutdown of the initiative. An unfortunate event, since the permanent confrontation with the art world is of the essence for art students. Sometimes as a trigger and inspiration, sometimes as an incentive to discover and pursue their own path.

In early 2003, the non-profit organisation Kunstensite modestly started off with exhibitions in the glass pavilion on the Louis Pasteurlaan. Only three years later, after the completion of the restauration of the Cloquet buildings had made an independent exhibition space possible, KIOSK could finally unfold a fully-developed programme and realise a journey on its own.

Since then 41 exhibitions were organised along with 41 posters, 41 titles, 41 (and more) artists, 41 openings, 41 exhibition texts and over a hundred photographs. The balance of the practice can only be perceived as very positive, even if it evokes different images and memories for each of us. One experience appeals to another. I don't dare to say that I have some preferences. One memory can transcend another one, causing the whole to become unravelled quite kaleidoscopically. There were discoveries, re-discoveries, lightning bolts and affirmations. Sometimes there was also some indifference – or rather, less affinity – but in the end the good things mostly prevail. There is so much to remember. So much. Too much.

I can hardly forget one of those projects – it was more than an exhibition as lectures, film screenings and debates were programmed too – if only because I (or rather, my archives, which are remnants of past actions and witnesses of parts of a previous life) lay at the heart of the project. *Show Me Your Archive and I Will Tell You Who Is In Power* tried to highlight

issues of race, gender and class from an intersectional perspective and make the combination of discriminatory practices and the dynamics they engendered visible. The project was realised in the context of *The Uses of Art – The Legacy of 1848 and 1989*, a programme initiated by the museum confederation L'International (with the Museum of Contemporary Art (MHKA), Antwerp; Moderna galerija (MG+MSUM), Ljubljana; Van Abbemuseum, Eindhoven; Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), Barcelona; Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Warsaw; SALT Research and programs, Istanbul and Ankara; and Museo Reina Sofia, Madrid).

The project integrated archives of three to a certain extent very significant movements from the 1970s and 1980s in which I was also involved. The first one was the Dolle Minas-movement that instigated the second feminist wave in the Low Countries in the early 1970s. The second one was related to the protest rallies for the American feminist and social activist Angela Davis. She was wrongfully accused of complicity in the abduction and murder of a Californian judge and her arrest shocked the world. The last movement referred to the third conference about gender equality in Nairobi in 1985, an organisation by the United Nations as part of the 'decade of the woman' (1976-1985). Unlike the previous two conferences of 1975 in Mexico City and of 1980 in Copenhagen, an NGO forum was linked to the conference for the first time. The alternative forum was attended by 15.000 participants, including activists, feminists and women largely from non-Western countries as well as Angela Davis and me.

The result of those three conferences was finally shaped in Beijing in 1995. There, the topic shifted from a focus on women to a broad attention to the concept of gender. The introduction of the term gender mainstreaming came into being, which called for a profound reformation of the whole structure of society as to integrate all the relations between men and women. And that is precisely the theme that was translated in the 2017 project organised by KIOSK, a project that connected the past to the present while allowing the present to root in that same past as well. As requested by KIOSK, different visual artists (Marwa Arsanios, Saddie Chaoua, Amandine Gay, Kapwani Kiwanga, Ato Malinda, Eva Olthof and the collective Study Group for Solidarity

**CHANTAL
DE SMET**

and TransActions) also made new work with the archives and themes as the foundation. By doing so, they offered new critical perspectives on history and fuelled the conversations that up until today are still held by many young women. There's no need for anything more.

TEN YEARS
KIOSK

**CHANTAL
DE SMET**

Instellingen voor hoger kunstonderwijs zijn geen eilanden. Naast het verschaffen van onderwijs, het beoefenen van de kunsten en het verrichten van onderzoek, staan ze ook ten dienste van de maatschappij. Dat wordt niet alleen bepaald door de onderwijsdecreten, maar heeft vooral vorm gekregen door de geschiedenis en de ontwikkeling van het kunstonderwijs zelf. Over de manier waarop dat onderwijs aangeboden wordt, bestaat een relatieve consensus. Ook op het vlak van onderzoek komen de visies doorgaans overeen – al was dat maar omdat de organisatie van onderwijs door de maatschappij zelf geregeld wordt en het kunstonderwijs geen eiland vormt binnen het onderwijslandschap.

Daartegenover bestaan er wel verschillende trajecten en invalshoeken over de beoefening van de kunsten en het zich ten dienste stellen van de maatschappij. Laat dat nu de premisse van de instellingen zelf zijn: een parcours dat uitgewerkt wordt met alle participanten van het gegeven kunstonderwijsgebeuren. Het spreekt dan ook voor zich dat de onderwijsinstellingen elk een eigen profiel ontwikkelen en een uniek karakter koesteren. Die particuliere eigenheid vertaalt zich bijvoorbeeld in de maatschappelijke projecten waar zij aan deelnemen, maar bovenal in de wijze waarop zij kunst beoefenen, wat overigens de *core business* van de instelling is.

Een instelling is geen eiland aangezien het voortdurend een dialoog onderhoudt met de kunstwereld. Een academie hecht veel belang aan het organiseren van tentoonstellingen met werk van studenten. Op het einde van het academiejaar gebeurt dat steevast in zoveel vormen en wijzen als er opleidingen en studiejaren zijn. Tijdens het academiejaar vinden er evengoed regelmatig tentoonstellingen en andere evenementen plaats. Zelfs in dit door het coronavirus geplaatste jaar staan de deuren van KASK – School of Arts wagenwijd open, zij het digitaal.

Een kunstinstelling – en we herhalen het nogmaals – is geen eiland, noch in de maatschappij noch in de kunstwereld. Voor studenten is het cruciaal dat zij continu in confrontatie zijn met de maatschappij en het kunstgebeuren. Hoewel het huidige curriculum daar alvast de nodige aandacht aan besteedt, moeten de studenten ook daar hun eigen traject uitstippelen.

Met uitzondering van de eindejaartentoonstellingen werd er zelden werk van interessante kunstenaars getoond binnen de Gentse academiewereld van de tweede helft van de twintigste eeuw. Toen bestond er nog geen specifieke tentoonstellingsruimte. De vzw Proka (Promotors van de Koninklijke Academie) die in 1969 door directeur Pierre Vlerick werd opgericht, leverde in de Zwarte Zaal weliswaar baanbrekend werk voor de theater- en muziekwereld. Maar het produceerde slechts op sporadische basis tentoonstellingen. Na Vlerick werden de activiteiten van de vzw beëindigd, wat een groot gemis betekende. In april 1995 opende KASK op initiatief van een aantal docenten de mobiele tentoonstellingsruimte [De Ladder van] Pontormo in de lokalen van de Academiestraat. Het beloftevolle initiatief was jammer genoeg geen lang leven beschoren. De overgang van KASK naar en de integratie ervan binnen de Hogeschool Gent en de administratieve verwickelingen die de fusie met zich meebracht, leidden tot de vroegtijdige stopzetting van het gebeuren. Een betreurenswaardige zaak, want de permanente confrontatie met de brede kunstwereld is essentieel voor kunststudenten. Nu eens als prikkel en inspiratie, dan weer als stimulans om hun eigen weg te ontdekken en in te slaan.

Begin 2003 ging de vzw Kunstensite op een bescheiden manier van start met tentoonstellingen in het glazen paviljoen aan de Louis Pasteurlaan. Pas drie jaar later, nadat de voltooiing van de restauratie van de Cloquetgebouwen een onafhankelijke ruimte mogelijk had gemaakt, kon KIOSK zelf een volwaardig programma ontwikkelen en een zelfstandig parcours realiseren.

Sindsdien werden 41 tentoonstellingen georganiseerd met daaraan gekoppeld 41 affiches, 41 titels, 41 (en meer) kunstenaars, 41 openingen, 41 zaalteksten en honderden foto's. De balans van de werking kan enkel als zeer positief omschreven worden, ook al roept het voor eenieder van ons verschillende beelden en herinneringen op. De ene ervaring appelleert aan de andere. Ik durf niet te zeggen dat ik voorkeuren heb. De ene herinnering overstijgt de andere waardoor het geheel vrij caleidoscopisch ontrafeld wordt. Er waren ontdekkingen, herontdekkingen, bliksemschichten en bevestigingen. Soms was er ook wat onverschilligheid – of beter, minder affiniteit. Maar op het einde van de dag overheerst vooral het goede. Er is zoveel om te herinneren. Zoveel. Teveel.

Een van die projecten – wat meer dan louter een tentoonstelling was door de lezingen, filmvoorstellingen, debatten die eraan verbonden waren – kan ik dan ook moeilijk vergeten, alleen al omdat ikzelf (of eerder, mijn archieven, die restanten van vroegere acties zijn en getuigen van een stukje uit een vroeger leven) aan de basis van het project lag. *Show Me Your Archive and I Will Tell You Who Is In Power* trachtte kwesties van ras, gender en klasse te belichten vanuit een intersectioneel denken en de samenloop van discriminatiegronden en de dynamiek die daaruit voortvloeyde, zichtbaar te maken. Het project kwam tot stand via het programma *The Uses of Art – The Legacy of 1848 and 1989* van de museumconfederatie L'Internationale (met Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (M HKA), Antwerpen; Moderna galerija (MG+MSUM), Ljubljana; Van Abbemuseum, Eindhoven; Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), Barcelona; Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Warschau; SALT Research and programs, Istanboel en Ankara; en Museo Reina Sofia, Madrid).

Het project knoopte aan bij archieven van drie op de een of andere manier vrij significante bewegingen uit de jaren 70 en 80 waar ik nauw bij betrokken was. De eerste was de Dolle Mina's-beweging die begin jaren 70 de tweede feministische golf in de lage landen aanwakkerde. De tweede had betrekking tot de protestacties voor de Amerikaanse feministe en sociaal activiste Angela Davis. Zij werd ten onrechte beschuldigd van medeplichtigheid aan de ontvoering van en moord op een Californisch rechter en haar arrestatie zorgde voor een wereldwijde schokgolf. De laatste beweging verwees naar de derde conferentie over gendergelijkheid in Nairobi in 1985, een organisatie van de Verenigde Naties in het kader van het decennium van de vrouw (1976-1985). In tegenstelling tot de twee voorgaande conferenties, namelijk die van 1975 in Mexico City en van 1980 in Kopenhagen, werd aan deze conferentie voor het eerst een NGO-forum gekoppeld. Het alternatieve congres werd bijgewoond door wel 15.000 participanten, waaronder activisten, feministen en vrouwen hoofdzakelijk afkomstig uit niet-Westerse landen alsook Angela Davis en mezelf.

Het resultaat van die drie conferenties kreeg een definitieve vorm in Beijing in 1995. Daar verschoof de focus op vrouwen naar een brede belangstelling voor het concept gender. De introductie van de term *gender mainstreaming* zag er

**CHANTAL
DE SMET**

het licht, wat opriep tot een grondige herziening van de hele structuur van onze samenleving om zo alle relaties tussen mannen en vrouwen erin te verweven. Laat dat net het thema zijn dat vertaalslag kreeg in het door KIOSK georganiseerde project in 2017 dat het verleden koppelde aan het heden en het heden ook liet wortelen in datzelfde verleden. Op vraag van KIOSK kwamen uiteenlopende beeldende kunstenaars (Marwa Arsanios, Saddie Choua, Amandine Gay, Kapwani Kiwanga, Ato Malinda, Eva Olthof en het collectief Study Group for Solidarity and TransActions) ook tot nieuw werk met de archieven en thematieken als uitgangspunt. Op die manier boden ze kritische perspectieven op de geschiedenis en voedden zij de gesprekken die ook vandaag nog door heel wat jonge vrouwen gevoerd worden.